

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 12 (671).

п'ятниця

14

КВІТНЯ

1961 року.

Ціна 2 коп.

Повідомлення ТАРС

ПРО ПЕРШИЙ У СВІТІ ПОЛІТ ЛЮДИНИ В КОСМІЧНИЙ ПРОСТІР

12 квітня 1961 р. в Радянському Союзі виведено на орбіту навколо Землі перший у світі космічний корабель-спутник «Восток» з людиною на борту.

Пілотом-космонавтом космічного корабля-спутника «Восток» є громадянин Союзу Радянських Соціалістичних Республік льотчик майор ГАГАРІН Юрій Олексійович.

Старт космічної багатоступінчастої ракети пройшов успішно, і після набору першої космічної швидкості та відокремлення від останнього ступеня ракети-носія корабель-спутник почав вільний політ по орбіті навколо Землі.

За попередніми даними, період обертання корабля-спутника навколо Землі становить 89,1 хвилини; мінімальне віддалення від поверхні Землі (в перигеї) дорівнює 175 кілометрам, а максимальна віддаль (в апогеї) становить 302 кілометри; кут нахилу площини орбіти до екватора 65 градусів 4 хвилини.

Вага космічного корабля-спутника з пілотом-космонавтом становить 4725 кілограмів, без урахування ваги кінцевого ступеня ракети-носія.

З космонавтом товаришем ГАГАРІНИМ встановлений і підтримується двосторонній радіозв'язок. Частоти бортових короткохвильових передавачів становлять 9,019 мегагерца і 20,006 мегагерца, а в діапазоні ультракоротких хвиль 143,625 мегагерца. З допомогою радіотелеметричної і телевізійної систем провадиться спостереження за станом космонавта в польоті.

Період виведення корабля-спутника «Восток» на орбіту космонавт товариш ГАГАРІН переніс задовільно і тепер почуває себе добре. Системи, що забезпечують необхідні життєві умови в кабіні корабля-спутника, функціонують нормально.

Політ корабля-спутника «Восток» з пілотом-космонавтом товаришем ГАГАРІНИМ на орбіті триває.

Повідомлення ТАРС

ПРО УСПІШНЕ ПОВЕРНЕННЯ ЛЮДИНИ З ПЕРШОГО КОСМІЧНОГО ПОЛЬОТУ

Після успішного проведення намічених досліджень і виконання програми польоту 12 квітня 1961 року о 10 годині 55 хвилин московського часу радянський корабель «Восток» зробив благополучну посадку в заданому районі Радянського Союзу.

Льотчик-космонавт майор Гагарін повідомив: «ПРОШУ ДОПОВІСТИ ПАРТІЮ І УРЯДОВІ І ОСОБИСТО МИКІТІ СЕРГІЙОВИЧУ ХРУШОВУ, ЩО ПРИЗЕМЛЕННЯ ПРОЙШЛО НОРМАЛЬНО, ПОЧУВАЮ СЕБЕ ДОБРЕ, ТРАВМ І УШИБІВ НЕ МАЮ».

Здійснення польоту людини в космічний простір відкриває грандіозні перспективи підкорення космосу людством.

понець АН СРСР професор А. Масевич.

Шотландські астрономи буквально засипали її питаннями, серед яких найчастіше зустрічалося таке: «Коли ви пошлете у космос людину?» І всі з недовірям поставились до відповіді: «Найближчим часом».

Подія 12 квітня — найкраща відповідь всім скептикам. Радянська людина раніше за всіх полетіла в космос.

Я гадаю, що шотландські астрономи, як і всі чесні люди, також радіють успіхам радянської науки, яка здійснює великі подвиги в ім'я миру у всьому світі.

На мітингу колектива хімічного факультету виступає студент 5 курсу Ван Бао-чжень.

— Ми, китайські студенти, — говорить він, — від щирого серця подорожимо наших дорогих ра-

дянських друзів з запуском космічного корабля, на якому знаходиться людина-космонавт. Ця нова перемога передової радянської науки, яка служить справі миру, знову продемонструвала всьому людству перевагу соціалістичної системи над капіталістичною.

Розповідає секретар комсомольської організації філологічного факультету Інна Кузнецова:

— Сьогодні під час лекції з сучасної російської мови до аудиторії зайшов декан факультету Іван Михайлович Дузь. Він перший повідомив нам про те, що радянська людина — Юрій Гагарін полетів на космічному кораблі. Що тут почалося?! Всі ми стали обійматись, одна дівчина навіть заплакала від радості. Лекція, звичайно, була перервана, і лектор Софія Августинівна Савицька не гнівалась: вона раділа разом з нами.

ДО КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ І НАРОДІВ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ!

ДО НАРОДІВ І УРЯДІВ УСІХ КРАЇН! ДО ВСЬОГО ПРОГРЕСИВНОГО ЛЮДСТВА!

Звернення Центрального Комітету КПРС, Президії Верховної Ради СРСР і Уряду Радянського Союзу

Сталась велика подія. Вперше в історії людина здійснила політ у космос.

12 квітня 1961 року о 9 годині 7 хвилин за московським часом космічний корабель-спутник «Восток» з людиною на борту піднявся в космос і, зробивши політ навколо земної кулі, благополучно повернувся на священну землю нашої Батьківщини — країни Рад.

Перша людина, яка проникла в космос, — радянська людина, громадянин Союзу Радянських Соціалістичних Республік!

Це — безприкладна перемога людини над силами природи, величезне завойовання науки і техніки, торжество людського розуму. Покладено початок польотам людини в космічний простір.

В цьому подвигу, який увійде у віки, втілені генії радянського народу, могутня сила соціалізму.

З почуттям великої радості і законної гордості Центральный Комітет Комунистичної партії, Президія Верховної Ради СРСР і Радянський уряд відзначають, що цю нову еру в прогресивному розвитку людства відкривала наша країна — країна перемігшого соціалізму.

В минулому відстала царська Росія не могла і мріяти про здійснення таких подвигів у боротьбі за прогрес, про змагання з більш розвинутими в техніко-економічному відношенні країнами.

Волею робітничого класу, волею народу, запалюваних партією комуністів на чолі з Ленінінм, наша країна перетворилась у могутню соціалістичну державу, досягла небачених висот у розвитку науки і техніки.

Коли робітничий клас у жовтні 1917 року взяв владу у свої руки, багато хто, навіть чесні люди, сумнівалися в тому, чи зможе він управляти країною, зберегти хоча б досягнутий рівень розвитку економіки, науки і техніки.

І ось тепер перед усім світом робітничий клас, радянське колгоспне селянство, радянська інтелігенція, весь радянський народ демонструють небувалу перемогу науки і техніки. Наша країна випередила всі інші держави світу і першою проклала шлях у космос.

Радянський Союз першим запустив міжконтинентальну балістичну ракету, першим послав штучний су-

путник Землі, першим направив космічний корабель на Місяць, створив перший штучний супутник Сонця, здійснив політ космічного корабля в напрямі до планети Венера. Один за одним радянські кораблі-спутники з живими істотами на борту робили польоти в космос і повертались на Землю.

Вінцем наших перемог в освоєнні космосу є триумфальний політ радянської людини на космічному кораблі навколо Землі.

Честь і слава робітничому класові, радянському селянству, радянській інтелігенції, всьому радянському народові!

Честь і слава радянським вченим, інженерам і технікам — творцям космічного корабля!

Честь і слава першому космонавтові — товаришеві Гагаріну Юрієві Олексійовичу — піонеру освоєння космосу!

Нам, радянським людям, які будують комунізм, припала честь першими проникнути в космос. Перемоги в освоєнні космосу ми вважаємо не тільки досягненням нашого народу, але й усього людства, ми з радістю ставимо їх на службу всім народам, в ім'я прогресу, щастя і блага всіх людей на землі. Наші досягнення і відкриття ми ставимо не на службу війні, а на службу мирові та безпеці народів.

Розвиток науки і техніки відкриває безмежні можливості для оволодіння силами природи і використання їх на благо людини, для цього насамперед треба забезпечити мир.

В цей урочистий день ми знову звертаємось до народів і урядів усіх країн з закличним словом про мир.

Хай усі люди, незалежно від рас і націй, кольору шкіри, від віросповідання і соціальної приналежності, докладуть усіх сил, щоб забезпечити міцний мир в усьому світі. Покладемо край гонці озброєнь! Здійснимо загальне і повне роззброєння під суворим міжнародним контролем! Це буде вирішальний вклад у священну справу захисту миру.

Славна перемога нашої Батьківщини запалює всіх радянських людей на нові подвиги в будівництві комунізму!

Вперед, до нових перемог в ім'я миру, прогресу і щастя людства!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ
КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ
РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ СРСР

РАДА МІНІСТРІВ
СОЮЗУ РАДЯНСЬКИХ
СОЦІАЛІСТИЧНИХ РЕСПУБЛІК

Москва, Кремль,
12 квітня 1961 року.

Після того, як передали по радіо Повідомлення ТАРС про успішне завершення космічного польоту першої людини-космонавта, наші кореспонденти побували на факультетах, були присутні на мітингах, розмовляли з викладачами і студентами.

КОЛИ наш кореспондент прийшов на кафедру психології, завідувач кафедри професор Давид Генріхович Елькін говорив по телефону з кимось із своїх колег.

— Мої враження від повідомлення ТАРС? — перепитав Д. Г. Елькін свого співрозмовника. —

Близький успіх! Цей політ — ще одне свідчення того, що немає меж силі радянської науки, немає меж відвазі і мужності радянської людини. Це чудове досягнення надихає всіх радянських людей, в тому числі і нас — працівників вищої школи. Ми хочемо в своїй науковій роботі, в

справі виховання молодих спеціалістів бути гідними великих звершень сучасності.

ПІД час перебування в Единбурзькому університеті в науковій командировці, — сказав зав. кафедрою іноземних мов В. Г. Шатух, — мені пощастило побувати на засіданні Шотландського Астрономічного Товариства, де з доповіддю про досягнення радянської науки в справі вивчення і освоєння космосу виступила член-корес-

НАШІ ДРУЗИ

Фото Зыонг Дык Виня.

В ПРАЦІ І НАВЧАННІ

Гадаємо, що це фото не потребує коментарів. Приємно бачити, як дружно і весело працюють наші друзі з Демократичної Республіки В'єтнам. Як повідомила наш кореспондент, член партбюро біологічного факультету доцент П. І. Дмитрашко, з перших же днів занять в'єтнамські студенти брали активну участь в політзаняттях, в художній самодіяльності, разом з радянськими студентами відвідують театри, кіно.

А ось що розповідає біолог-першокурсник В. Постерначук, який вчиться разом з в'єтнамськими друзями:

Під час перебування в парку біля учбового корпусу ми ще раз переконалися в працьовитості посланців ДРВ. Працювали вони з піснями, веселими жартами. Вони охоче розповідають, що цьому їх вчить Партія Трудящих і Спілка Трудящої Молоді. Адже французькі колонізатори залишили в країні руїни, голод і неписьмен-

МОЇМ КОЛЕГАМ

Минає другий рік, відколи я залишив рідну Індонезію, кохану Джакарту, де промайнули мої учнівські і два студентські роки. Спочатку в Москві, а тепер — от в Одесі я вивчаю математику, готуюсь до нелегкої праці педагога.

Адже для вчителя в нашій країні — роботи непочатий край. Під час панування колонізаторів в Індонезії письменних людей (про високоосвічених навіть не може бути й мови) було дуже і дуже мало.

Та тепер в країні справа з народною освітою докорінно змінюється. Створено три типи загальноосвітніх середніх шкіл, технічну академію, спеціальні інститути.

Бажання вчитися в індонезійській молоді — велике. Перед нашим народом стоїть важливе завдання індустріалізації країни, і без широкої освіти в цьому напрямку не можна зробити жодного кроку.

Навчання в Радянському Союзі дає мені багато корисного. Я дуже радий, що вивчив (хоча може ще й не зовсім досконало) російську мову. Давалась вона мені нелегко, бо пізнавав її через англійську, яка теж для мене не рідна.

Одесу і Чорне море я полюбив всім серцем. Може, зовсім мало, але все-таки чимось вона нагадує мені мою далекую Вітчизну.

Мох. ІСНАІНІ,
студент II курсу.

ність. Все це соціальне лихо в'єтнамський народ успішно ліквідує завдяки своїй працьовитості і непереборному прагненню побудувати заможне життя.

Весело проводять час біолог-першокурсники. Разом на лекціях,

разом в лабораторіях, разом організовують екскурсії, разом і відпочивають.

«Дружба,— говорять Алла Картавцева і Тхай Нам,— наш постійний супутник в праці і навчанні».

В ДРУЖНІЙ МОЛОДІЖНІЙ СІМ'І

* * *

В ГОСТЯХ У БІОЛОГІВ

Біологічний факультет. Читальний зал. Над книгами схиляються голови студентів. Підходжу до столу, за яким працюють дві студентки. Ми знайомимось.

Тома Пономарчук і Майя Мишова — першокурсниці. Готуються до семінару з історії партії.

— У вас завтра семінар? — запитую.

— Післязавтра, — відповіла білява Майя.

— Щоб краще підготуватись до семінару, ми завжди приймаємось за підготовку на день—два раніше. Встигаємо більше прочитати літератури, — додає Тома.

За другим столом закінчували свої курсові роботи студентки третього курсу Т. Любецька, Л. Леляк, Т. Ксендзюк.

Студент четвертого курсу С. Клоков на запитання, що стосувалось роботи студентів в читальному залі, сказав:

— Кожного вечора тут дуже ба-

гато студентів. Є і заочники. Пишуть курсові, готуються до іспитів. Я, наприклад, приділяю більше уваги іноземній мові. А вже влітку іспит...

Коли я вже зібрався йти, до мене підійшли першокурсниці Тома Пономарчук і Майя Мишова. Запросили подивитись, як вони живуть.

І от я в кімнаті № 8. Проживає в ній одинадцять чоловік. Але я був вражений чистотою і порядком. Дівчата випускають свою стінну газету, яку редагує Ліля Шторм. В ній я прочитав сатиричні вірші Валі Севастьянової про Людмилу Костенко, яка одного разу погано чергувала.

Дівчата критикують одна одну, але не сваряться. Мріють стати справжніми біологами. Мені дуже сподобалась весела, дружна сімейка з кімнати № 8.

К. БЕЛОЛЕСКОВЦЕВ.

ЯК І ЛИЧИТЬ СТУДЕНТАМ

Історики-другокурсники живуть цікавим, повнокровним життям. Це згуртований і дружний колектив.

Кожний студент бере активну участь в громадському житті університету. Другокурсники успішно навчаються.

Десять після 4-ої години в кабінеті загальної історії над курсовими працюють С. Березуцький, Л. Вдовиченко, А. Нехороших, Р. Парфонов, Ю. Слезовський, С. Корецький. А о 19 годині С. Березуцький вже на репетиції ансамблю бандуристів. Л. Вдовиченко розучує нові пісні. С. Корецький і А. Нехороших готуються до захисту спортивної честі факультету — перший з шахів, другий з важкої атлетики.

Відмінник С. Григоров допомагає вивчати німецьку мову товаришам, яким вона важко вдається.

Член партійного бюро факультету В. Курохта цікавиться життям кожного студента. Якщо в когось трапляється біда, хвилюється весь курс. Підтримують товариша, допомагають.

Жоден курс факультету не випускає своєї стінної газети, а на II курсі вона виходить регулярно, двічі на місяць. Члени редколегії Зінченко і Колодяжна намагаються, щоб газета не була «сухою». В

живій формі в ній відображається життя курсу, вміщуються карикатури, дружні шаржі, кросворди і т. д.

На курсі склалася хороша традиція — готуватися до практичних занять всім колективом у своїй аудиторії. Коли хтось не розуміє якогось питання, може одержати консультацію в товаришів. На всі семінарські заняття студенти з'являються добре підготовленими.

В. Вовк і Л. Козлова — постійні відвідувачі бібліотеки ім. Горького. В читальному залі до пізнього вечора засиджуються студенти Шкура, Фурманова, Педченко та інші.

Другокурсники вміють і добре відпочивати. Вони часто влаштовують вечори відпочинку, на які запрошують не тільки студентів інших вузів, а й робітничу молодь. Нещодавно в гостях у другокурсників побували молоді робітники заводу ім. Січневого повстання, канатного заводу. В свою чергу, студенти гостюють у них.

В Шевченківські дні курс провів збори на тему: «Шевченко — революціонер». Студент Нехороших прочитав уривок з поеми «Гайдамаки». Були виконані улюблені пісні: «Рече та стогне Дніпр широкий», «Думи мої», «Заповіт» та ін.

Тепер курс працює над завершенням курсових робіт, готується до їх захисту. Але, незважаючи на всі академічні справи, другокурсники живуть повнокровним студентським життям.

Костянтин ДРОНЬ.

Поставились безвідповідально

Скажемо прямо: звітно-виборчі комсомольські збори біологів пройшли далеко не на високому рівні. З початку і до кінця.

Для прикладу можна взяти звітну доповідь секретаря факультетського комсомольського бюро В. Ковалю. Вона була скорочена з 40 до 25 хвилин. Той, хто наполягав на скороченні доповіді, мабуть, хотів unikнути таким чином викриття недоліків в комсомольській роботі. І взагалі, доповідь була побудована так, що багато життєвих питань були зовсім не порушені.

Далі один за одним виступили активісти В. Зюлковська, Б. Мілюк, Н. Алексеева-Попова, Т. По-

грібняк, В. Постерначук та ін. Всього виступило 10 чол. Але всі вони мало говорили про стан комсомольської роботи на факультеті. Говорили вони також і про естетичне виховання воїнів підшефного підрозділу, про спорт і самодіяльність, але ніхто нічого не сказав про естетичне виховання окремих комсомольців біологічного факультету.

Це тому, що комсомольці поставились безвідповідально до звітно-виборчих зборів.

Залишається побажати новому бюро, обраному на цих зборах, виправити помилки, що мали місце до сьогодні.

Кім САВИЦЬКИЙ.

Молодці дівчата!

Університетські болільники чекали цього 10 років і дочекались: жіноча волейбольна команда ОДУ зайняла в першості вузів міста перше місце. Наші дівчата не прогали жодної зустрічі.

Найбільш відповідальними були ігри з командами медичного та педагогічного інститутів. Рахунок говорить сам за себе: 3:1 та 3:0. Впевнені перемоги.

Вся команда грала добре, особливо в останніх зустрічах. Як завжди змістовно і самовіддано грала в обох лініях капітан команди майстер спорту Алла Архангельська.

Треба відзначити, що тепер наша команда однаково сильна як в нападі, так і в захисті. Ця «двохплановість» і є основою дальших успіхів.

Побажаємо ж нашим волейболісткам так само вдало виступити на республіканській спартакіаді вузів в червні!

О. ПОМАНСЬКА.

На фото: ось вони — чемпіонки. Сидять (зліва направо): А. Архангельська, Г. Петрашкевич, Т. Стеценко. Стоять: Л. Гуреева, Л. Чупріна, Л. Кольчева.

Фото автора.

ПІДСУМКИ РІЧНОЇ РОБОТИ

* * *

ЗВ'ЯЗОК З ЖИТТЯМ

Підсумкова наукова студентська конференція в цьому році показала багато нового і цікавого в роботі наукового студентського гуртка по вивченню історії СРСР на історичному факультеті.

В центрі уваги гуртка була комплексна тема: історія заводу ім. Січневого повстання. Це одне з найстаріших підприємств Одеси. Вивчаючи історію заводу, члени гуртка організували шефство над механічним цехом, де читали лекції, брали участь у створенні музею заводу, записували і опрацювали спогади учасників революційного руху, ветеранів праці на заводі.

На пленарному засіданні наукової конференції виступив член гуртка П. Клішевський з доповіддю «Про рух бригад комуністичної праці на заводі ім. Січневого повстання». Робота його є результатом вивчення великої кількості джерел, архівів, і саме цим вона цікава.

Слід побажати членам гуртка історії СРСР продовжувати зв'язок з виробництвом.

ВРАЖЕННЯ УЧАСНИКІВ

На конференції я почув багато цікавого. Приємно, що тематика доповідей була найрізноманітніша...

О. БОБОК,
студент географічного факультету Тираспольського педагогічного інституту.

**

Одне слово: чудово! Рівень підготовки доповідачів дуже високий. На закінчення хочу запросити студентів ОДУ до Ташкента на нашу конференцію.

ЗАКІРОВ,
студент географічного факультету Узбецького державного університету.

**

Мене приємно здивувала відмінна організація конференції в Одеському університеті. Нам, уфімцям, не заважає повчитись цьому у вас.

ПРИВАЛОВ,
студент географічного факультету Башкирського державного університету.

**

Важко сказати про щось окремо. Одеса — прекрасна. Студенти — як рідні... Я дуже задоволена, що побувала саме в Одеському університеті.

Світлана КОПЕЛЮВИЧ,
студентка 5 курсу математичного факультету Білоруського державного університету ім. Леніна.

**

Взяв білет до Мінська. Тільки відійшов від каси — захотілось повернутись назад. Коли б знайшовся пасажир, який купив би білет, я б тут же йому віддав. Зовсім не хотілось розставатись з морем, з зеленим містом, з новими друзями.

Леонід АКАЛОВИЧ,
студент III курсу філологічного факультету Білоруського державного університету ім. Леніна.

ЩАСЦЯ ВАМ, ДАРАГІЯ СЯБРИ

Немає слів, щоб висловити ті незабутні враження, які справила на нас Одеса — місто славного минулого, чудового теперішнього і ще більш величного завтра. Немає слів, щоб висловити своє почуття глибокої вдячності нашим гостинним господарям — студентам і викладачам ОДУ ім. І. І. Мечникова. За час гостювання в Одесі ми знайшли багато нових щирих друзів. Наші зустрічі з ними залишаться в пам'яті як щирі, сердечні і задушевні. І, мабуть, найбільш замилювались ми Одесою саме в той момент, коли прийшов час розлучатись з нею. Адже тут ми були зовсім як дома, у рідному Мінську.

Одеса — місто вічної молодості, квітів, пісень і кохання. Це — перші враження від міста.

Під час наукової конференції, на якій ми були присутні, для нас відкрилась нова риса міста і університету. Це — місто бурхливої творчої думки, місто, в якому живуть неспокойні серцем люди, які вміють творити і любити прекрасне.

Від'їжджаючи додому, ми збережемо в пам'яті теплоту вашого літнього причорноморського сонця. Більш того, у нашій пам'яті назавжди залишиться теплий ваших щирих дружніх сердець, яка відчувалась протягом всього гостювання.

Дозвольте мені закінчити білоруським вітанням:
Щасця вам, дарагія сябрі!

Володимир ГОНЧАРОВ,
студент V курсу філологічного факультету Білоруського державного університету ім. В. І. Леніна.

На двох секціях

На механіко-математичному факультеті працювали 2 секції: секція математичного аналізу і секція диференціальних рівнянь. На засіданнях було заслухано 20 доповідей.

Студентка Білоруського державного університету ім. Леніна С. Копелювич зробила доповідь на тему: «Узагальнення теореми Джексона». Доповідь викликала жваву дискусію.

Безсумнівно, що порівняно з минулим роком робота наукового студентського товариства на факультеті помітно активізувалась. З відмінними доповідями виступили: О. Вітюк (5 курс), М. Ігнатенко (5 курс), М. Гольденберг (5 курс), Ю. Кисельов (4 курс) та ін.

Результати деяких доповідей мають наукову цінність і значення для народного господарства. Вони рекомендовані до друку.

Е. СТОРОЖЕНКО,
старший викладач.

На географічній секції виступає з доповіддю студентка 5 курсу Н. Бендюговська.

Разом з своєю однокурсницею Т. Рибчинською вона провела серйозну роботу по складенню довідкової номенклатурно-гідрографічної карти верхнього Побужжя.

Цікаві висновки

На науковій студентській конференції було заслухано багато цікавих доповідей і повідомлень. Але всі — і викладачі, і студенти — прийшли до однієї думки: доповідь фізика-п'ятикурсника І. Михайловського є однією з найцікавіших.

І. Михайловський ще з другого курсу захоплювався експериментами і виконав ряд цікавих робіт. Його курсові роботи ніколи не мали чисто оглядового характеру, в них завжди було помітно прагнення до творчої самостійності.

На виробничій практиці в Москві І. Михайловський познайомився з сучасними калориметричними установками. Це допомогло йому змонтувати досить сучасну установку в нашому університеті.

Обчислення і опрацювання результатів, повідомлені І. Михайловським на конференції в доповіді «Вимірювання питомої вільної енергії на межі фаз кристал-расплав», привели до цікавих теоретичних і експериментальних висновків. Формула, одержана молодим фізиком, повністю погоджується з експериментальними даними.

Аспірант М. КОВАЛЕНКО.

ЩЕ ОДИН ЗАХИСТ

28 березня ц. р. на засіданні Вченої Ради хімічного факультету відбувся захист дисертації співробітником факультету С. С. Іванчовим на здобуття вченого ступеня кандидата хімічних наук.

Тема дисертації С. С. Іванчова впливає із запитів виробництва, а одержані результати мають теоретичне і практичне значення. Автор зробив практичний висновок про доцільність очищення емуль-

гатора від нижчих фракцій, особливо на випадок застосування їх в сполуках з емульгаторами типу солей алкиларилсульфокислот.

Вчена рада хімічного факультету одностайно присвоїла тов. С. С. Іванчову вчений ступінь кандидата хімічних наук.

Н. Л. ОЛЕНОВИЧ,
О. В. БОГАТСЬКИЙ.

По сторінках вузівських газет

ОДЕСИТИ В КИШИНЕВІ

Чотири дні у нас гостювала студентська делегація Одеського державного університету ім. Мечникова. До складу делегації входило 14 чоловік, членів студентського наукового товариства математичного, фізичного, історичного, філологічного, біологічного та хімічного факультетів.

Приїзд одеських студентів є відповіддю на недавній виїзд делегації членів НСТ Кишинівського державного університету. Гості познайомились з роботою НСТ університету і підготовкою до наступної XIV студентської наукової конференції, яка відкриється в квітні місяці.

Члени одеської делегації взяли активну участь в роботі гуртків НСТ, виступили з доповідями. Великий інтерес в слухачів викликала доповідь дипломантки історичного факультету ОДУ Івашук «Франко-радянські відносини в 1941—1945 рр.». Гості прочитали

також ряд оригінальних робіт про напівпровідники, про проблеми завоювання космосу, про новітні досягнення розвідки в рибальстві. Все це свідчить про широту інтересів та творчу сміливість авторів. Всього було прочитано 10 доповідей.

Одесити познайомились з лабораторіями і кабінетами університету, а також на чолі з викладачем російської літератури Кишинівського університету Б. Трубецьким зробили екскурсію по пушкінських місцях, відвідали республіканський краєзнавчий музей.

Гості познайомились також з життям, навчанням і громадською роботою студентів університету, взяли участь у факультетських вечорах, відвідали університетський зоологічний музей ім. Берга.

С. ОСТРОГЛЯДОВ,
газ. «Кишинівський університет», № 10 (376).

Він прийшов з заводу

Невелика біографія в цього молодого робітника: 7 класів судно-механічний технікум, Херсонський суднобудівний завод. Але за цими скупими анкетними даними — багатогранне і напружене життя.

Після технікуму Саша Семенченко працює на суднобудівному біля верстата зварником. Та задоволення не було — вабила хімія. Хотілося працювати в хімічній лабораторії.

Його мрія здійснилась. В заводській лабораторії Сашу зустріли привітно. Одночасно і попередили: «Ми тепер боремось за звання бригади комуністичної праці. Май на увазі. Що не зрозумієш — запитуй».

Справа пішла якомсь сама по собі. І не дивно. Адже О. Семенченко і раніше цікавився роботою лаборантів, які стали тепер його товаришами.

Минуло небагато часу. На заводі добувалось судно «Ленінський комсомол». Почались ходові випробування, уважна перевірка

всіх механізмів. Саша також бере участь. Йому довіряють. По суті, О. Семенченка викликав декан хімічного факультету на справжнього хіміка. Випробування було успішне.

Минали дні за днями. Лаборанти проводили досліди, стежили за правильним режимом устаткування. Одного такого березневого дня до О. Семенченка підійшла начальниця лабораторії Тамара Іванівна Шиліна.

— Вчитися тобі треба, Саша, — сказала вона. — Від заводу направимо, будеш нашим посланцем.

— Іди на хімічний факультет Одеського університету, — додала наша випускниця Алла Кобелецька.

...Завершувались вступні іспити. О. Семенченка викликав декан хімічного факультету професор Морозов.

— Завод виплачуватиме вам стипендію, Семенченко. Дивіться не підводьте свій колектив, — сказав він.

Студент першого курсу Олександр Семенченко не забуває цього ні на хвилину. Жодного пропуску лекцій, жодної незадовільної оцінки на семінарських заняттях, активна участь в громадському житті університету. Сашу обрали старостою курсу.

Поважають його нові товариші, не забувають і давні. Часто надходять листи від заводських друзів. Вони пишуть про свої трудові перемоги; Саша радіє таким листам, але, як він сам признається, трохи заздрить друзям. А так хочеться вже тепер робити те, що роблять його майбутні співробітники.

Через п'ять років хімік Олександр Семенченко повернеться знову до центральної лабораторії. Вже з дипломом інженера.

Херсонський суднобудівний завод чекає свого посланця.

А. ПЕРЕЙМЕР.

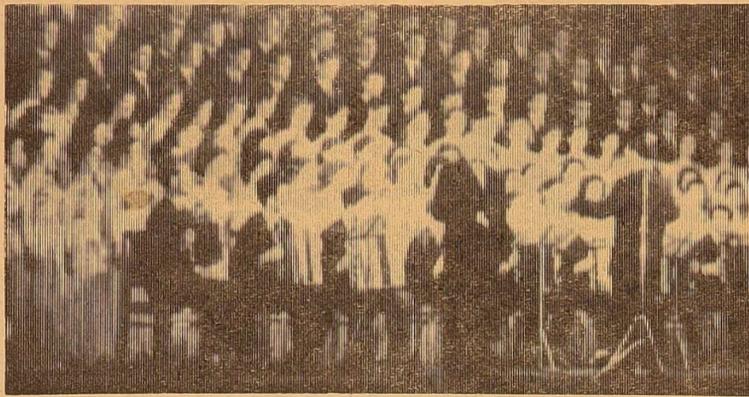
ПОСЛАНЦІ СОНЯЧНОЇ МОЛДАВІЇ

Не знаю точно, яка віддаль між Одесою і Кишиневом. Мабуть, не так уже й багато кілометрів, але нам тижнів два здавалось, що до Кишинева дуже далеко і що молдавські друзі їдуть занадто вже довго. А нам хотілось, щоб пошвидше.

Сили своєї самодіяльності відомі всім — всім, хто нею цікавиться, розуміється, — по святкових концертах; свої декламатори, музиканти, солісти всім набридли (не так, як артисти Оперного театру чи філармонії, але набридли), хочеться побачити щось нове, незнайоме, хочеться прийти в зал, не знаючи наперед, скільки номерів буде в кожному відділенні, не знаючи, що це будуть за номери, і лише боязко здогадуватись, що після першого відділення, мабуть, буде друге.

Було зроблено все, щоб якомога більше бажаючих одержали можливість познайомитись з самодіяльністю кишинівців. 9 квітня гості виступали в Палаці студентів, а в той же час на вечорі хімічного факультету драмколектив гостей показував жарт А. П. Чехова «Предложение». Перша ж зустріч відбулася 8 квітня в приміщенні українського драматичного театру ім. Жовтневої революції.

8 годин вечора. Ректор Одеського держуніверситету професор О. І. Юрженко тепло вітає гостей і вручає їм пам'ятний кубок. Йому відповідає керівник делегації гос-

тей ректор Кишинівського університету В. С. Чепурний. Він дякує за теплий прийом і запрошує делегацію самодіяльності до Кишинева. Розпочинається концерт.

В хорі молдавських студентів — 120 чоловік, і цей сто двадцятиголосий хор виконує «Неаполітанську пісню» Чайковського, де варто одному співакові зівратися на тон, і все... Але ніхто не зривається, пісня закінчується, і зал дружно аплодує. На прикладі хору видно, що в Кишинівському університеті дещо інші пропорції

між юнаками і дівчатами, ніж у нас: половина на половину. І по їх обличчях видно, що вони, співаючи, не роблять послугу комергові (при цьому нам згадалися

минулі міжфакультетські олімпіади). Вони співають, одержуючи від цього задоволення. Добре співають. Слід віддати належне художньому керівникові і диригенту хору М. Я. Дуді. Він зумів з маси в 120 чол. створити справді музичний колектив, який з однаковим успіхом виконав і молдавську пісню «Станкуца» і старовинний російський вальс «Берізка».

Старшого лаборанта фізико-математичного факультету КДУ Юхима Шейнберга ми кілька разів бачили на сцені: і як соліста

хору, і як сольного виконавця «Дубинушки» в супроводі оркестру російських народних інструментів, і, нарешті, як виконавця складної арії Кончака з опери Бородіна «Князь Ігор». І кожного разу слухачі не хотіли відпускати його зі сцени. Ю. Шейнберг порадував хорошими вокальними даними і культурою виконання. Тепер зрозуміло, чому він на огляді художньої самодіяльності міста Кишинева виборов серед вокалістів перше місце.

На тому ж огляді перші місця зайняли вже знайомі нам колективи: оркестр російських народних інструментів і ансамбль баяністів під керівництвом В. Коструби. Але хай не ображаються на нас інструменталисти, не вони вразили одеситів. Нас полонили танці молдавських друзів.

«Хора» і «Сирба» — танці масові. Спочатку ніби і немає звичного темпу, але глядачів підкорює малюнок танцю. Мереживна стрічка дівчат влітається в коло юнаків, а потім так само легко і вільно виплітається з нього. Наші танцюристи, які були на концерті, захоплювались і про себе підраховували, скільки репетицій слід було провести, щоб поставити такий танець. Мабуть, немало. Та і на кожній репетиції в кишинівців, певно, — стопроцентна явка.

Другий танець — «Бегута» — виконується чоловічою групою танцювального колективу. Це жартівливий танець. Солірує студент фізико-математичного факультету Марко Мазус. Він — відмінний танцюрист і разом з тим хороший артист. Такі ж і його товариші. Зал сміється, зал аплодує, і симпатичні хлопці, незважаючи на втому, танцюють «на біс».

М. Мазуса ми бачили і в угорському танці, але тут темп задає Ася Оганян — колега Марка по факультету (на відміну від Одеського університету тон в самодіяльності тут задають фізики і математики).

Друге відділення концерту — естрадне. З великою програмою

виступає естрадний оркестр Кишинівського університету. Тепло приймали любителі естради солістів оркестру Ларису Гавриліцу і В'ячеслава Познакомкіна. І саме тут хочеться зробити закид гостям. Маючи в складі оркестру хороших кларменистів і відмінну групу скрипок, вони включили в свій репертуар зовсім мало молдавських пісень і народних мелодій, які багатьом хотілося послушати.

Недаремно ж особливо тепло сприймав зал «Молдавські мелодії» у виконанні акордеоніста З. Кофмана з оркестром і пісню «Туртуряу», яку добре співала Вероніка Берзан.

...Концерт закінчився. Поки він тривав, ми бачили тільки сцену, але не бачили залу (хоча і чули його). Виходимо в фойє. Попереду позаду обмінюються враженнями. — Танці чудові, вірно? — Ну, а що ж ти думала!

А ось дівчина сперечається з юнаком:

— Перше відділення краще за друге?

— Гм...
Нехай сперечаються. Ми теж будемо сперечатися. Одним сподобався хор, іншим — ансамбль баяністів, всім сподобались яскраві костюми гостей. Але останнє вже не залежить від нашого ентузіазму.

А добре, що глядачі сперечалися! Було б погано, коли б вони виходили байдужими. В кінці квітня наші самодіяльні колективи виїжджають до Кишинева. Добре, якщо і там глядачі не будуть байдужими до концертної програми.

Не секрет, що ми хочемо виступити краще, ніж наші молдавські гості. Це закономірно. Але підсумків цього змагання не підбиватиме жодне журі; а оплески не виміряти кілограмами чи літрами.

Нехай підсумками нашого виступу в Кишиневі буде подальше зміцнення дружби між колективами двох близьких (не тільки територіально) університетів.

М. СОКОЛЯНСЬКИЙ.

ТАЛАНОВИТИЙ РОСІЙСЬКИЙ ХУДОЖНИК

(ДО 105-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ М. О. ВРУБЕЛЯ)

В історії російського мистецтва Михайло Олександрович Врубель — постать самобутня. Він ішов своїм шляхом, мав своєрідний стиль, не мав попередників і не залишив послідовників.

Творчість Врубеля — складна і суперечлива. Це був величезний талант з його могутніми зльотами і гіркими падіннями, непереборним прагненням до великого мистецтва, великих полотен, глибокого пізнання життя і спробами відійти від дійсності у світ символізму.

Ще під час навчання в Академії мистецтва Михайло Олександрович вирізнявся оригінальністю задумів, незвичайністю трактування і винятковою майстерністю виконання. Завдяки цьому художник, який ще не закінчив Академію, був запрошений поновлювати стародавні фрески Кирилівського монастиря поблизу Києва.

Роки, проведені Врубелем в Києві (1884—1889), були найпродуктивнішими. В цей період художником створено ряд реалістичних полотен, осяяних творчою фантазією, і виразністю образу: «Дівчинка на фоні персидського килима», «Бенкетуючі римляни», «Східна казка», акварельні ескізи для розпису Володимирського собору та ін.

Більшість творів цього періоду — шедеври російського мистецтва. Художник користувався новим способом відображення природи; створені ним гармонії фарб — численні і різноманітні. Такою є, наприклад, «Східна казка» — невеличке за розміром, ніби складене з дорогоцінних каменів і через те по-східному мальовниче, полотно.

В 1889 р. М. О. Врубель переби-

рається до Москви. В той час в Росії поширювалась декадентська течія, представники якої порвали з прогресивними народними традиціями. Врубель також зазнав впливу декадентської містики. В його творчості цього періоду проявляються характерні для декадансу настрої самотності, смутку, відчаю, відречення від дійсності.

В Москві художник створює ряд великих за розміром декоративних панно, на яких особливо згубно позначився вплив модернізму: «Суд Паріса», «Принцеса Греза», «Фауст», «Русалка» та ін. І поряд з ними «Ходіння по водах», «Портрет дружини художника». В цей же час були написані: «Бузок», де передаються п'янки пахощі лілових бузкових грон в прохолодну весняну ніч; «Тридцять три богатирі» — чарівне і прозоре полотно; «Пан» — казковий мешканець лісових хащ, схожий на вузлуватий, порослий мохом пень, та ін. Самобутньо і яскраво переплітається в цих картинах фантастичне і реальне.

Протягом багатьох років Врубель захоплював образ Демона. Художник виношував його, відтворював в олівці, глині, акварелях. Мінливими і часом важко вловимими увялялись художникові риси його. То Демон був облудним носієм зла, то виснаженим самотністю, то гордим і ніжним духом краси. Багато разів наочно перероблялось і, нарешті, було представлено на виставку «Світ мистецтва». Проте, створений з такими муками образ Демона не задовольняв художника, і він продовжував дописувати його на виставці. Об-

личчя Демона робилось страшнішим, страждання його — виразнішим, загальний колорит картини — чудовішим. Гори позаду Демона поійнялися урочистою загровою. Далі образ Демона набув в уяві художника іншого виразу, і картина стала бліднути, різко змінився і характер обличчя Демона...

Незабаром М. О. Врубель тяжко захворів. В 1903—1904 рр., в період тимчасового одужання, художник створив ряд малюнків-портретів, пейзажних ескізів. Лікар, який лікував художника, пригадує: «Поки живе людина, вона дише; поки дихав Врубель — він творив...»

В портретах, виконаних Врубелем, проявляється внутрішній світ людини, його духовна сила. Особливо виразні очі, які передають характер, настрої і думки («Дівчинка Іспанія»).

Самотність, невизнання, відсутність підтримки, неможливість здійснити своїх прагнень, вічна боротьба за шматок хліба — такою була доля великого художника. А потім тяжка хвороба, яка забирала останні сили...

Творчість Врубеля — неоціненний вклад в світову скарбницю мистецтва. Його твори зберігаються в Третьяковській галереї, в Ленінградському Російському музеї, в музеї Російського мистецтва в Києві.

В 1918 р. у постанові Ради Народних Комісарів про встановлення пам'ятників видатним громадським діячам, підписаній В. І. Леніним, серед художників було ім'я Михайла Олександровича Врубеля.

Б. КАЦМАН.

А В НАС...

10 квітня відбувся заключний концерт міського огляду художньої самодіяльності міста Одеси, в якому брали участь переможці огляду.

Серед них: ансамбль бандуристів ОДУ; танцювальна група китайських студентів (хімічний факультет);

вокальне тріо у складі Л. Горбенко (біофак), Т. Ткаченко (філфак), Е. Шевцової (факультет іноземних мов).

Серед оркестрів народних інструментів міста перше місце присуджено оркестру народних інструментів ОДУ (керівник — А. Борисов).

Заступник редактора М. В. ПАВЛЮК.